

Fjórða stig

Fjórða stigsprófið á ásláttarhljóðfæri er þeytt eftir að nemandi hefur náð eftirfarandi hæfniviðmiðum og hefur undirbúið hæfileg prófverkefni. Það telst fullgilt aðeins ef nemandi lýkur einnig **Tónfræði M1**. Ætlast er til þess að nemendur í fjórða stigi eigi kennslubækur, æfingabækur og nótur í samræmi við fyrirmæli kennara.

Við lok fjórða stigs eiga nemendur á ásláttarhljóðfæri að hafa náð eftirfarandi markmiðum:

Nemandi

- hafi hlotið reglulega þjálfun í leik á sneriltrommu samkvæmt þessari námskrá.
- hafi hlotið reglulega þjálfun í leik á a.m.k. eitt eftirtalinna ásláttarhljómborða: marimbu, víbrafón eða sílófón, samkvæmt þessari námskrá.
- hafi hlotið reglulega þjálfun í leik á pákur samkvæmt þessari námskrá.
- hafi hlotið þjálfun í leik á bassatrommu, symbala, þríhorn og tambúrínu.
- hafi kynnst öðrum hljóðfærum ásláttarfjölskyldunnar eftir því sem þörf er á og aðstæður leyfa.
- beiti líkamanum á eðlilegan og áreynslulausan hátt þegar leikið er á hljóðfærin.
- leiki með eðlilegri handsetningu á hvert hljóðfæri fyrir sig.
- hafi góð tök á tónmyndun viðkomandi hljóðfæra.
- ráði yfir viðeigandi dempunartækni hljómandi hljóðfæra.
- leiki með greinilegum styrkleikabreytingum.
- kunni vel skil á mismunandi sleglum, þ.m.t. ólíkum stærðum, efnisgerðum og áhrifum þeirra.
- hafi kynnst leik á ásláttarhljómborð með fjórum sleglum samtímis.
- hafi þjálfast í flutningi verka fyrir samþætt slagverk, þ.e. mismunandi hljóðfæri ásláttarfjölskyldunnar í sama verki.
- hafi hlotið þjálfun í að velja viðeigandi hljóðfæri eftir viðfangsefnum, samhengi og fyrirmælum.
- hafi góðan skilning á hentugri uppstillingu og staðsetningu ásláttarhljóðfæra eftir aðstæðum hverju sinni.
- geti stillt pákur hjálparlaust.
- hafi kynnst stillingu hljóðfæra án ákveðins tóns.
- hafi kynnst algengasta viðhaldi ásláttarhljóðfæra, svo sem að skipta um skinn á trommum.
- skilji og geti fylgt bendingum hljómsveitarstjóra.
- sýni nákvæmni í mótun tónmynstra og hendinga.
- sýni nákvæmni í lestri og úrvinnslu tónmálsins.
- hafi öðlast gott hrynskyn.
- hafi nokkuð vald á sveigjanleika í hraða og hryn.
- geti lesið og leikið án undirbúnings verkefni sambærileg þeim sem fengist var við í seinni hluta grunnnáms.
- hafi þjálfast reglulega í að leika utanbókar.
- hafi þjálfast í ýmiskonar samleik, þ.m.t. slagverkssamspili og bláasaraveit.
- hafi farið yfir viðunandi fjölda verkefna.
- hafi fengist við fjölbreytt úrval verkefna.
- hafi þjálfast reglulega í leik undirstöðuæfinga á sneriltrommu samkvæmt miðnámskafla aðalnámskrár tónlistarskóla.
- hafi aukið leikni sína í leik undirstöðuæfinga á sneriltrommu samkvæmt grunnnámskafla aðalnámskrár tónlistarskóla.
- hafi þjálfast reglulega í leik tónstiga og hljóma samkvæmt þessari námskrá.
- hafi undirbúið prófverkefni til flutnings á fjórða stigsprófi samkvæmt þessari námskrá.

Nemanda hafi gefist kostur á að velja hvort og að hversu miklu leyti hann sinnir eftirfarandi atriðum:

- leik eftir eyra
- tónsköpun
- spuna

Nemandi sýni eftirfarandi atriði í þeim mæli sem eðlilegt getur talist eftir fjögurra til sex ára nám:

- tilfinningu fyrir túlkun og hendingamótun
- ýmis blæbrigði og andstæður
- þekkingu og skilning á stíl
- tilfinningu fyrir samleik
- öruggan og sannfærandi leik
- persónulega tjáningu
- viðeigandi framkomu

Uppsetning fjórða stigsprófs og vægi prófþátta

Prófþættir á fjórða stigs prófi eru átta. Nemendur þurfa að fá einkunnina 6,0 á prófinu í heild til þess að standast það. Eitt verk eða æfing skal leikið á hvert hinn þriggja aðalhljóðfæra þessa námsáfanga: sneriltrommu, ásláttarhljómborð og pákur. Heimilt er að leika eitt til tvö verk fyrir samþætt slagverk.

1. Undirstöðuæfingar, tónstigar og hljómar (15 stig)

Til prófs skal undirbúa eftirfarandi undirstöðuæfingar, tónstiga og hljóma:

- double paradiddle eigi hægar en M.M. ♩ = 120, miðað við að leiknar séu áttundapartsnótur
- ratamacue eigi hægar en M.M. ♩ = 90, miðað við að leiknar séu sextándapartspríólur
- flam tap eigi hægar en M.M. ♩ = 72, miðað við að leiknar séu áttundapartsnótur
- flam accent eigi hægar en M.M. ♩ = 84, miðað við að leiknar séu áttundapartspríólur
- flamadiddle eigi hægar en M.M. ♩ = 92, miðað við að leiknar séu sextándapartsnótur
- ellefu- og þrettán slaga þyrl eigi hægar en M.M. ♩ = 100, miðað við að leiknar séu þrítugastaogannarspartsnótur
- krómatískan tónstiga
- dúrtónstiga, hljómhæfa og laghæfa molltónstiga til og með fjórum formerkjum
- dúr- og mollþríhljóma til og með fjórum formerkjum

Leikmáti:

- tónstiga og hljóma tvær áttundir upp frá neðsta mögulega grunntóni, tvær áttundir þar sem hægt er, annars upp á hæsta mögulegan hljómtón og niður á grunntón aftur.
- tónstiga og hljóma eigi hægar en M.M. ♩ = 78, miðað við að leiknar séu áttundapartsnótur
- tónstiga og hljóma jafnt, hiklaust og utanbókar

Í prófinu velur prófdómari undirstöðuæfingar, tónstiga og hljóma sem nemandi á að leika.

2. Æfing / Etýða (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir ásláttarhljóðfæri.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

3. Verk 1 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir ásláttarhljóðfæri. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

4. Verk 2 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir ásláttarhljóðfæri. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

5. Verk 3 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir ásláttarhljóðfæri. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

6. Val (10 stig)

Nemandi velji eitt eftirtalinna viðfangsefna:

- a. Leika verk að eigin vali af sambærilegri þyngd og önnur miðprófsverkefni.
- b. Spinna einradda út frá gefnu upphafi, hljómferli eða lagi, með eða án undirleiks.
- c. Leika frumsamið verk eða eigin útsetningu.
- d. Hljómsetja stutta laglínu óundirbúið.
- e. Leiki á trommusett verk að eigin vali af sambærilegri þyngd og fjórða stigs verkefni í námskrá fyrir trommusett.

7. Lestur af blaði (10 stig)

- a. Viðfangsefni á sneriltrommu
- b. Viðfangsefni á ásláttarhljómborð

8. Heildarsvipur (5 stig)

Mat prófdómara á heildarsvip prófs. Getur tekið til ýmissa þátta, en þar á meðal eru tilfinning fyrir túlkun og hendingamótun, blæbrigði og andstæður, þekking og skilningur á stíl, tilfinning fyrir samleik, öruggur og sannfærandi leikur, persónuleg tjáning og viðeigandi framkoma.

Miðpróf

Miðpróf á ásláttarhljóðfæri er þeytt eftir að nemandi hefur náð eftirfarandi hæfniviðmiðum og hefur undirbúið hæfileg prófverkefni. Miðpróf eru aðeins dæmd af Prófánend tónlistarskóla og kemur prófdómari á vegum hennar alla jafna árlega til þess að dæma próf í skólanum. Miðprófið telst fullgilt aðeins ef nemandi lýkur einnig **samræmdu miðprófi Prófánendrar í tónfræði** og aðeins þá fæst afhent prófskírteini frá Prófánend. Ætlast er til þess að nemendur eigi kennslubækur, æfingabækur og nótur í samræmi við fyrirmæli kennara.

Við lok miðnáms eiga nemendur á ásláttarhljóðfæri að hafa náð eftirfarandi markmiðum:

Nemandi

- hafi hlotið reglulega þjálfun í leik á sneriltrommu samkvæmt þessari námskrá.
- hafi hlotið reglulega þjálfun í leik á a.m.k. eitt eftirtalinnu ásláttarhljómborða: marimbu, víbrafón eða sílófón, samkvæmt þessari námskrá.
- hafi hlotið reglulega þjálfun í leik á pákur samkvæmt þessari námskrá.
- hafi hlotið þjálfun í leik á bassatrommu, sýmbala, þríhorn og tambúrínu.
- hafi kynnst öðrum hljóðfærum ásláttarfjölskyldunnar eftir því sem þörf er á og aðstæður leyfa.
- beiti líkamanum á eðlilegan og áreynslulausan hátt þegar leikið er á hljóðfærin.
- leiki með eðlilegri handsetningu á hvert hljóðfæri fyrir sig.
- hafi góð tök á tónmyndun viðkomandi hljóðfæra.
- ráði yfir viðeigandi dempunartækni hljómandi hljóðfæra.
- leiki með greinilegum styrkleikabreytingum.
- kunni vel skil á mismunandi sleglum, þ.m.t. ólíkum stærðum, efnisgerðum og áhrifum þeirra.
- hafi kynnst leik á ásláttarhljómborð með fjórum sleglum samtímis.
- hafi þjálfast í flutningi verka fyrir samþætt slagverk, þ.e. mismunandi hljóðfæri ásláttarfjölskyldunnar í sama verki.
- hafi hlotið þjálfun í að velja viðeigandi hljóðfæri eftir viðfangsefnum, samhengi og fyrirmælum.
- hafi góðan skilning á hentugri uppstillingu og staðsetningu ásláttarhljóðfæra eftir aðstæðum hverju sinni.
- geti stillt pákur hjálparlaust.
- hafi hlotið þjálfun í stillingu hljóðfæra án ákveðins tóns.
- hafi kynnst algengasta viðhaldi ásláttarhljóðfæra, svo sem að skipta um skinn á trommum.
- skilji og geti fylgt bendingum hljómsveitarstjóra.
- sýni nákvæmni í mótun tónmynstra og hendinga.
- sýni nákvæmni í lestri og úrvinnslu tónmálsins.
- hafi öðlast mjög gott hrynskyn.
- hafi vald á sveigjanleika í hraða og hryn.
- geti lesið og leikið án undirbúnings verkefni sambærileg þeim sem fengist var við í fyrri hluta miðnáms.
- hafi þjálfast reglulega í að leika utanbókar.
- hafi þjálfast í ýmiskonar samleik, þ.m.t. slagverkssamspili og bláasaraveit.
- hafi farið yfir viðunandi fjölda verkefna.
- hafi fengist við fjölbreytt úrval verkefna.
- hafi þjálfast reglulega í leik undirstöðuæfinga á sneriltrommu samkvæmt miðnámskafla aðalnámskrár tónlistarskóla.
- hafi aukið leikni sína í leik undirstöðuæfinga á sneriltrommu samkvæmt grunnnámskafla aðalnámskrár tónlistarskóla.
- hafi þjálfast reglulega í leik tónstiga og hljóma samkvæmt þessari námskrá.
- hafi undirbúið prófverkefni til flutnings á miðprófi samkvæmt aðalnámskrá tónlistarskóla.

Nemanda hafi gefist kostur á að velja hvort og að hversu miklu leyti hann sinnir eftirfarandi atriðum:

- leik eftir eyra
- tónsköpun
- spuna

Nemandi sýni eftirfarandi atriði í þeim mæli sem eðlilegt getur talist eftir sjö til átta ára nám:

- tilfinningu fyrir túlkun og hendingamótun
- ýmis blæbrigði og andstæður
- þekkingu og skilning á stíl
- tilfinningu fyrir samleik
- öruggan og sannfærandi leik
- persónulega tjáningu
- viðeigandi framkomu

Uppsetning miðprófs og vægi prófþátta

Prófþættir á miðprófi eru átta. Nemendur þurfa að fá einkunnina 6,0 á prófinu í heild til þess að standast það. Eitt verk eða æfing skal leikið á hvert hinn þriggja aðalhljóðfæra þessa námsáfanga: sneriltrommu, ásláttarhljómborð og pákur. Heimilt er að leika eitt til tvö verk fyrir samþætt slagverk.

1. Undirstöðuæfingar, tónstigar og hljómar (15 stig)

Til prófs skal undirbúa eftirfarandi undirstöðuæfingar, tónstiga og hljóma:

- flam paradiddle middle eigi hægar en M.M. ♩ = 156, miðað við að leiknar séu áttundapartsnótur
- double paradiddle eigi hægar en M.M. ♩ = 120, miðað við að leiknar séu áttundapartsnótur
- ratamacue eigi hægar en M.M. ♩ = 90, miðað við að leiknar séu sextándapartspríólu
- flam tap eigi hægar en M.M. ♩ = 72, miðað við að leiknar séu áttundapartsnótur
- flam accent eigi hægar en M.M. ♩ = 84, miðað við að leiknar séu áttundapartspríólu
- flamacue eigi hægar en M.M. ♩ = 112, miðað við að leiknar séu sextándapartsnótur
- flamadiddle eigi hægar en M.M. ♩ = 92, miðað við að leiknar séu sextándapartsnótur
- ellefu- og þrettán slaga þyrl eigi hægar en M.M. ♩ = 100, miðað við að leiknar séu þrítugastaogannarspartsnótur
- krómatískan tónstiga
- dúrtónstiga, hljómhæfa og laghæfa molltónstiga til og með fimm formerkjum
- dúr- og mollþríhljóma til og með fimm formerkjum

Leikmáti:

- tónstiga og hljóma tvær áttundir upp frá neðsta mögulega grunntóni, tvær áttundir þar sem hægt er, annars upp á hæsta mögulegan hljómtón og niður á grunntón aftur.
- tónstiga og hljóma eigi hægar en M.M. ♩ = 78, miðað við að leiknar séu áttundapartsnótur
- tónstiga og hljóma jafnt, hiklaust og utanbókar

Í prófinu velur prófdómari undirstöðuæfingar, tónstiga og hljóma sem nemandi á að leika.

2. Æfing / Etýða (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir ásláttarhljóðfæri.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

3. Verk 1 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir ásláttarhljóðfæri. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

4. Verk 2 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir ásláttarhljóðfæri. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

5. Verk 3 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir ásláttarhljóðfæri. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

6. Val (10 stig)

Nemandi velji eitt eftirtalinna viðfangsefna:

- a. Leika verk að eigin vali af sambærilegri þyngd og önnur miðprófsverkefni.
- b. Spinna einradda út frá gefnu upphafi, hljómferli eða lagi, með eða án undirleiks.
- c. Leika frumsamið verk eða eigin útsetningu.
- d. Hljómsetja stutta laglínu óundirbúið.
- e. Leiki á trommusettt verk að eigin vali af sambærilegri þyngd og miðprófsverkefni í námskrá í rytmískri tónlist.

7. Lestur af blaði (10 stig)

- a. Viðfangsefni á sneriltrommu
- b. Viðfangsefni á ásláttarhljómborð

8. Heildarsvipur (5 stig)

Mat prófdómara á heildarsvip prófs. Getur tekið til ýmissa þátta, en þar á meðal eru tilfinning fyrir túlkun og hendingamótun, blæbrigði og andstæður, þekking og skilningur á stíl, tilfinning fyrir samleik, öruggur og sannfærandi leikur, persónuleg tjáning og viðeigandi framkoma.